

Koszalin, 31 sierpnia 2023 r.

dr Jan Kuriata
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Koszalinie

Po zapoznaniu się z przedłożoną obywatelską inicjatywą uchwałodawczą dot. przeznaczenia budynku po Jednostce Ratowniczo Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej nr 1 w Koszalinie, przy ul. Kazimierza Wielkiego 7 uprzejmie informuję, że projekt uchwały w tej sprawie opiniuję negatywnie.

UZASADNIENIE

Na dzień 30 sierpnia 2023r., brak opublikowanych wytycznych (SZOP) w sprawie przeznaczenia środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na cele rewitalizacji, oszczędności energii turystyki itp. uniemożliwia zidentyfikowanie czy i na co będzie można pozyskać środki zewnętrzne, związane z utworzeniem w zabytkowym budynku Straży Pożarnej w Koszalinie Muzeum pożarnictwa z jednostką szkolną OSP, lokali przeznaczonych na siedziby stowarzyszeń, utworzenie na jego terenie remizy strażaków (wg Założeń „freiwillige feuerwehr wachę”), centrum szkoleniowo- warsztatowego, adaptację sal na potrzeby dydaktyczne a także utworzenie schroniska dla gości na poddaszu budynku (zgodnie z założeniami przedstawionymi przez wnioskodawcę).

Projekt powyższy zakłada istotną modyfikację pierwotnego przeznaczenia obiektu oraz jego kompleksową modernizację, co niewątpliwie wiąże się z niebagatelnym kosztem przedsięwzięcia dla miasta. Brak wytycznych w zakresie przeznaczenia środków z RPO wskazuje, że aktualnie nie można stwierdzić czy uda się pozyskać środki finansowe na modernizację zabytkowego obiektu po Straży Pożarnej.

Według nowego Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027 ogólnym założeniem w zakresie modernizacji obiektów jest wsparcie przedsięwzięć, które przyczynią się do zmniejszenia emisyjności gospodarki, przy czym także nie ma na dzień dzisiejszy określonego minimalnego progu oszczędności energii pierwotnej dla budynków wpisanych do rejestru zabytków lub podlegających ochronie konserwatorskiej, zaś zagospodarowanie przestrzeni publicznych wraz z małą architekturą i infrastrukturą towarzyszącą w ramach układów urbanistycznych wpisanych do ewidencji lub rejestru zabytków dotyczy obszarów innych niż miejskie, tzw. IIT (Działanie FEPZ.07.02).

Program regionalny wskazuje ponadto, że przy przygotowaniu projektów z zakresu dziedzictwa kulturowego należy wziąć pod uwagę zalecenia z dokumentu „Europejskie Zasady Jakości dla finansowanych przez UE interwencji o potencjalnym wpływie na dziedzictwo kulturowe” (ICOMOS) i uwzględnić założenia Nowego Europejskiego Bauhausu. Może to generować dodatkowe koszty.

W odniesieniu do samego budynku po Straży Pożarnej przy ul. Kazimierza Wielkiego informuję, że jest on objęty ścisłą ochroną konserwatorską i ograniczoną kontrolą archeologiczną (w rejestrze zabytków województwa zachodniopomorskiego pod nr 1378).

Jak wiadomo, obowiązkiem jednostek samorządu terytorialnego jest uwzględnianie zadań ochrony zabytków, m.in. w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, budżetach i w prawie miejscowym w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Propozycja kompleksowej zmiany przeznaczenia ww. obiektu zabytkowego o powierzchni użytkowej ok. 1623 m kw., (nie licząc budynków garażowych o pow. ok. 300 m kw. i placu sportowego), związana byłaby z ogromnym kosztem dla budżetu miasta, a w przypadku chęci pozyskania dofinansowania na ww. projekt, koniecznością spełnienia szeregu powiązanych kryteriów, których aktualnie nie znamy z uwagi na brak szczegółowych wytycznych (SZOP) w programie regionalnym (zarówno dot. perspektywy finansowej 2014-2020, jak i w nowym: FEPZ na lata 2021-2027).

Przy adaptacji zabytków do współczesnych funkcji, w praktyce mamy do czynienia z modernizacją – tj. pracami remontowymi wynikającymi z przyjętego programu użytkowego, co oznacza także istotne zmiany w samym zabytku, jako obiekcie o znaczeniu historycznym dla miasta. O ile wspomniana w projekcie uchwały koncepcja wydaje się być warta uwagi, to aktualnie nie można jej przyjąć z powodów wymienionych powyżej.

Ponadto nie należy wykluczać innych pomysłów, które mogą okazać się bardziej realne, biorąc pod uwagę aktualne możliwości a raczej ich brak, finansowania takiej inwestycji. Miasto, po wyczerpaniu potrzeb w zakresie tych budynków zabytkowych, których stan techniczny wymaga pilnej modernizacji, zweryfikuje ewentualne możliwości ubiegania się o środki na dofinansowanie do zadań związanych z ochroną i opieką nad zabytkami w naszym regionie (np. w programie regionalnym lub rządowym).

Jednocześnie informuję, że w wyniku weryfikacji danych zawartych na wykazach osób udzielających poparcia projektowi uchwały w sprawie przeznaczenia budynku Straży Pożarnej przy ul. Kazimierza Wielkiego stwierdzono, że projekt ten uzyskał poparcie 385 mieszkańców Koszalina posiadających czynne prawo wyborcze do organu stanowiącego Gminy Miasto Koszalin i wpisanych do stałego rejestru wyborców.

W załączeniu przesyłam również opinię prawną odnośnie przedmiotowej kwestii.

Piotr Jedliński